

Для портисипативного стилю характерна відкритість у стосунках між керівником та підлеглими, регулярні наради з підлеглими, створення груп із правом самостійного прийняття рішень, надання співробітнику можливості самостійного розроблення нових ідей.

Структура механізмів впливу на людей залежить від якостей членів групи. Лідер є значною мірою залежним від колективу. Група вимагає виражати її інтереси. Лише за цієї умови послідовники не просто йдуть за своїм лідером, а й бажають йти за ним.

ЦІННОСТІ ТА ПРІОРИТЕТИ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ

Доп. – Кливенюк А., ЕФ-37
Наук. кер. – ст. викл. Сахно П.І.

У психології вироблено поняття для відображення регуляції як окремих дій людини, так і життя загалом.

Потреби перебувають в основі інтересів, які означають сконцентрованість діяльності людини на тому предметі, який здатний задовольнити ту чи іншу її потребу.

Ідеальне уявлення результату відображається у понятті ціль. Це – життєві, моральні та естетичні імперативи, які вироблені людською культурою і визначаються у суспільстві як загальнозначущі. Цінності, які виступають для людини в якості стратегічних цілей її діяльності, називаються ціннісними орієнтаціями особистості. Життєві цінності визначають спрямованість життєвого шляху. Проблема психології життя – проблема життєвого шляху людини.

Концепція Ш. Мюллер відобразила аналогію між життям людини і історичним процесом, прагнення її до самоздійснення.

Недолік концепції Ш. Бюллер: автор реалізувала „іманентний” підхід без врахування соціального оточення.

Концепція С. Рубінштейна полягала в розумінні ролі особистості як активної діяльної сили, суб'єкта, що творить своє життя.

За концепцією Е. Еріксона життєвий шлях розглядається за внутрішньою логікою розвитку суб'єкта, будь-які суспільства мають складну організацію, що забезпечують людині досягнення „завершеної форми людського буття”.

Школа Б. Ананьева здійснила спробу поглянути на життєвий шлях ніби іззовні.

Життєвий світ – це світ, що виникає внаслідок складної взаємодії зовнішнього, практичного світу буття людини та психологічного світу. Суттєвим виміром життєвого шляху є його просторова розгорнутість, наявність багатьох ліній розвитку. Його самореалізація у різних сферах життєдіяльності.

Особистість перебуває у складному силовому полі зовнішніх чинників, які формуються і функціонують поза її волею (соціально-часові, соціально-просторові).

Спосіб життя людей – це система істотних, типових форм і способів їхньої життєдіяльності.

Основні форми діяльності є перетворювальна діяльність, споживання, пізнання, спілкування з іншими людьми.

Стиль життя особистості виражає специфіку входження індивідуального у соціальне, суспільне. Гармонія певних елементів системи життєдіяльності особистості.

Стратегія життя – ідеальна, ймовірна, динамічна модель свідомої побудови і здійснення особистістю свого життя з урахуванням життєвої перспективи.

У розвитку стратегії життя особистості необхідно уявити його як цілісність, відтворити у своїй свідомості картину життя в його багатоаспектних проявах. Роль розуму у побудові індивідуального життя.

Складовими образу бажаного майбутнього виступають мрії, прагнення, фантазії, бажання.

Мрія – це форма уявлення особистості внутрішньої діяльності, котра полягає у створенні образу того, що людина бажала б здійснити.

Мета – це спосіб усвідомлення об'єктивних умов буття людини, котрі бачаться крізь призму погрібного.

Очікування

– це усвідомлена раціонально-емоційна оцінка подій, їх значення для суб'єкта у контексті його життєвих інтересів.

Механізми формування життєвої перспективи особистості: уявлення особистості про часову парадигму її життя – минулого, теперішнього, майбутнього.

СМИСЛ ЖИТТЯ

Доп. - Ковбаса Т.І., М-33

Наук. кер.- ст. викл. Сахно П.І.

Життя людини складається з великої кількості подій, відбувається у різних площинах діяльності і спрямоване на реалізацію різноманітних цілей. Психологічним утворенням, що дозволяє подолати цю мозаїчність і досягнути своє життя як повну цілісність, є уявлення про сенс життя.

Вчений В.Франклін проаналізував основні шляхи, на яких людина може зробити своє життя осмисленим, і виділив такі: по-перше, це те, що людина дає світу, по-друге, це те, що людина бере від нього і по-третє, - її життєві принципи. Беручи до уваги вище сказане, можна виділити такі групи смисложиттєвих цінностей: цінності творчості, цінності переживання і цінності відношення.

Під цінностями творчості розуміють суспільно-корисну працю. Серед цінностей переживання Франклін виділяє любов, яка має багатий ціннісний потенціал. Третя група цінностей дозволяє зробити осмисленим життя навіть тоді, коли воно не плідне на творчість і небагате на переживання. Ця група цінностей стосується ставлення людини до своєї долі, до обставин, які вона не здатна змінити. Те, як людина несе свій тягар долі, свій хрест, мужність, яку вона виявляє у стражданнях та випробуваннях – усе це свідчить про те, на скільки вона ствердилася як особистість. Зрозуміло, що людина в змозі знайти сенс свого життя, не звертаючи уваги ні на що.

У психології розвитку особистості звично розрізняти „засвоєння” сенсу життя вже відомого, „заданого” людині і „осягнення” сенсу, яке характеризує більш високий ступінь